

BÁCSKA

Budapest Magyar Nemzeti Múzeum

VI. ÉVFOLYAM
78

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Débácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1925 ÁPRILIS HÓ 2
CSÜTÖRTÖK

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1¹/₂ Dinár

Szükség van-e a Magyar Pártra?

A legtöbb tudással és Szubotica székhellyel szerkesztett magyar-radikális újság és a magyar párt hivatalos lapja között néhány nap óta rébuszokban és egyéb keresztretjvényekben kifejezésre jutó szelid — majd kevésbé szelidhangu vita folyik azon kérdés körül, hogy *szükség van-e a magyar pártra*, vagy — hogy a „Bácsmegeyi Napló” prókátor fogalmazásával éljünk — arra van-e szükség, hogy „a magyarság végre békét kössön a tényleges hatalommal”? A vajdasági magyarság, azok is, akik csak érzelmi közönséget vállalnak ezzel a vitával és azok is, akiknek teste és lelke egyaránt áru ennek a vitának vásári zajában, nem tudnak, mert nem tudhatnak eligazodni a vita lényegén. A „hadakozók” nem beszélnek elég világosan. Az egyik fél, ez a kétségtelenül számított, üzletesebb és óvatosabb, ekvilibrista mutatványokkal igyekszik a maga presztízst kimenteni a tényleges hatalom és a tényleges kisebbség között folyó, tényleg fennálló vitából, a másik, a magyar párt hivatalos lapja pedig indokolt és bizonyos kiábrándító tapasztalatokkal igazolható rezignációval elegyedik bele az ellenkező oldalról mindennap provokált vitába, s már maga sem mer hinni abban, hogy valóban igaza van. A vitában a támadó fél azért óvatos, mert a tényleges hatalom és a tényleges lappeldányszám között feltétlenül fenn akarja tartani — üzleti mérlege megnyugtató egyensúlyát, a másik keserű csalódásai után (nem a Bácsmegeyi Naplóban csalódott) nem mer újabb kockázatot vállalni. Az egyik nem meri azt ajánlani, hogy „lépjünk be valamennyien a radikális pártba”, (ez a nyíltság becsület és egyenes nyíltság lehetne) hanem azt mondja „béküljünk ki a tényleges hatalommal”. Hát ezt a rabuliztikát magyar olvasó ugy egyszerűen nem érti meg. Szubotica lapjaink jubileumig érett működésének „eredményei” ezen a ponton még nem konstátálhatók. A magyar nyelven írott, de nem magyar publicisztika ennire még nem rothaszhatta maga mellé azt a magyar mentalitást, amely — hogy többet ne mondjunk — az elmúlt ezer évben egyszer sem okozott hátulról mellet. A „tényleges hatalommal” való kibékülés felirást viselő és egy vezetőcikk látszatát keltő szimpla szerkesztői üzenet nagyon rosszul megfogalmazott jótanács a vojvodinai magyarság számára, amely — dicséretünk-re legyen mondva — egy idő óta nem hajlandó fenntartás nélkül bevenni a nagyszerűen szerkesztett szubotica vizsgáló varázsszeret. A szerb nép, amelyet ezen a területen minden becsületes magyar minden időben testvérenek vallott, meg fogja érteni azt az ellentétlást, amely minden magyar szivben mindaddig élni fog, amíg a „tényleges hatalom” hivatalos nyilatkozatban, hűen az alkotmány rendelkezéseire, egyenrangú állampolgárnak nem deklarál minden itt élő kisebbségi polgárt. Egy obszcur ujság üzleti érdekeinek terrorja a magyar kisebbséget nem kényszerítheti a kisebbségi küzdelem okatlan feladására és a magyar nép mindaddig indokoltan fogja tartani az önálló magyar párt szervezetek fenntartását, amíg minden jogos követelését ki nem elégítik. Rabuliztikán, szószátyárkodáson, üzleti lelkiismeretlenségen nem bukhatik el a magyar kisebbség sorsa. A választások óta csend van, de mert nem beszél senki a magyarság alkotmánybiztosította és nemzetközi szerződések által garantált követeléseiről, nem jelenti azt, hogy azok

nincsenek. Hiába óhajta és a maga részéről reménytelenül szorgalmazza a „Bácsmegeyi Napló”: a vajdasági magyar párt nem számol fel, még csak a kényszeregyezési eljárás megindítását sem kéri. Aktívainak és passzívainak mérlegét pedig ne állítsa össze „békülékeny” lapjaink, mert — ezt az egyet ő is meg fogja érteni — az számára üzleti titok. A földet, jogot, iskolát! — követeléséből mindmáig semmisen teljesült. A választások előtt Lokon negyven hold földet ígértek a szavazóknak, Temerinben tizet és ráadásul még egy testhez álló házhelyet. Mindebből mennyi valósult meg? Az az egyetlen hold, amelyet lapjaink sorsolt ki előfizetői között, s az a Fordson-tractor, amely ennek az „uj földesurnak” szivét egészen össze fogja forrasztani lapjaink némi hajzattal eltakart kisebbségi szivbillentyű elégtelenségéhez. De hát ez mind semmi. Hol a többi? Ki itt a sikkasztó? Es ki vállalkozik itt a sikkasztó szerepére? Hol a magyar színház? Hol van a magyarság számarányának megfelelő képvisellete minden községi közigazgatásban? Hol van a magyar tanítóképző, hogy to-

vábbra is biztosítsuk a magyar népoktatás fennmaradását? Hol a nyugdíj kérdés és hol van kisebbségeklakta területen a kisebbségekhez tartozó tisztviselők alkalmazása? Hol van és mikor fog megszületni az a nyelvrendelet, amely már két utadállam (Románia és Csehszlovákia) területén biztosítja a kisebbségi nyelvet, az anyanyelv szabad és háborítatlan használatát? Milliárd kérdés van még, de ezeket hiába soroljuk fel azok előtt, akik előtt egyetlen pozitívum a „tényleges hatalom”. A magyar pártvezetőknek *jenn kell maradniok*, mert ezt az egyetlen „szájkát” nem lehet kioperálni a tényleges hatalom szeméből mindaddig, amíg annak fel nem tűnik a mi sérelmeink gerendája. A hatalomnak nem sajátossága a gyengébbek gyamolítása és felemelése. A hatalom, mint olyan nem egy szamaritanusi intézmény, ezért azoknak, akik a magyarság kisebbségi politikájának irányítására és a magyar tömegek politikai vezetésére vállalkoztak, *kötelességük minden erejükkel és minden rendelkezésre álló eszközzel odahatni, hogy a magyarság politikai szervezetei végre valóban kiépíthessenek*. Ezt üzenjük Subotícára!

Egységes magyar pártot akar Szlovenszko magyar népe is

Pozsony. Kisebbségi szempontból jelentős és jelentőségteljes eseményről kell beszámolnunk: a szlovenszko magyarság körében leddületes mozgalom indult meg oly irányban, hogy a mai gazdasági és világnézeti színezetű különböző pártok helyett, egyetlen egységes nemzeti pártba sorakozzék az egész magyarság.

Az első lépést a szlovenszko egységes Magyar Párt felé Szent-Ivány Jozsef nemzetgyűlési képviselő tette meg alábbi kivonatban ismertetett beszédével:

A csehszlovák nemzeti irány feltartóztatatlannal vonul fel a mi magyarságunk ellen és semmisíti meg egyik nemzeti értékünket a másik után. Ezzel szemben az egységes nemzeti alapon történő organizáció inkább nyújt védelmet.

Az egységes párt már magában véve is nagyobb és komolyabb erőtegyező, mint a pártokra szakadt magyarság, még ha ez utóbbi egységes vezetés alatt működik is.

Az utóbbi időben a keresztényszocialista párt kebelén belül súlyos természetű ellentétek következtek be, amelyek annyira elmérgesedtek, hogy az egész egységes magyar politikai front akcióképességét megbénítják. Az ellentétek kiegyenlítése a jelenlegi pártkeretek alapján sohasem lesz lehetséges annyira, hogy az okvetlen szükséges egységes vezetés és erőteljes munka lehetővé váljék.

Az egységes magyar pártnak Szlovenszkon sok régi hive van, a nép lelkében mélyen begyökerezve él az óhaj, hogy magyar a magyarral együtt járjon és végre egyszer erőteljes egységben összeforrjon.

Az egységes párt keretén belül minden társadalmi réteg külön és erős érdekvédelmi szervekkel fog birni. A gazdák, az iparosok, kereskedők, a munkások stb. erőteljes érdekvédelmi csoportot fognak képezni és védelmük az egységes párt révén eredményesebb lesz.

Megkezdik a lakástörvény tárgyalását

A mentelmi és törvényelőkészítő bizottság ülése

Beograd. Tegnap tartotta alakuló ülését a mentelmi bizottság, amely Spalajkovic Miloszlavot elnökke, Budiszavlyevics Szrgyát alelnökke és Popovics Lyubát pedig titkárrá választotta.

A bizottság azonnal hozzáfogott Kókánovic esetének a tárgyalásához, akit felségseréttel és lázításra való felhívással vádol a bihácsi ügyészség. A bizottság radikális tagjai azt javasolták, hogy adják ki Kókánovicot, az ellenzék azonban ellenezte ezt. Végül elfogadták Budiszavlyevics közvetítő indítványát, amelynek értelmében Bihácsról előbb bekérik az összes ez ügyre vonatkozó adatokat és csak ezek megérkezése és áttanulmányozása után

döntenek. Tegnap délután összeült a törvényelőkészítő bizottság is és két szekcióra osztott, az egyik Perics Ninkó elnökletével a lakástörvényt, a másik pedig Markovics Lázár elnökletével a sajtótörvényt tárgyalja.

A radikális klub tegnap délutáni ülésén Pasics miniszterelnök javasolta a pártnak, hogy addig ne válasszák meg az új pártvezetőséget, amíg ő újja nem szervezi kormányát. Ezután megválasztották az április 17-én Rómában összeülő interparlamentáris konferencián Jugoszláviát képviselő radikális képviselőket, ezek: Jankovics Velizár, Jovánovics Voja, Perics Ninko, Janjics Voja és Nésics Lyuba.

Rádics horvát kormányt követel

Rádics két levele — Engedékenységet ajánl a radikálisokkal való tárgyalások alkalmával

Tegnap délután kellett volna megjelenni a Slobodai Domnak először az Obznana alapján történt betiltása után. A Slobodni Dom azonban nem jelent meg, hanem helyette ismét a Hrvát kiönlökádása került az utcára. A lap a HRSS képviselőnek a parlamentben elmondott beszédeit hozta azokivül Rádics két levelét. Az egyiket Nikics képviselőhöz intézte és ebben azt írja, hogy követelni kell Horvátország részére a szabort és az önálló horvát kormányt.

A Rádics Pavlehez címzett levélben pedig engedékenységet tanácsol neki a tárgyalások alkalmával, mert Beograd nem Budapest. Ha a testvérel ki akarunk békülni, akkor engedékenyek kell lennünk. Követelni kell azonban az alkotmány revízióját, a horvát szabort és horvát kormányt, mert Horvátországnak most függetlenebbnek kell lennie, mint amilyen volt a háboru előtt.

Rádics Pavle tegnap Zagrebből visszaérkezett Beogradba, ahol tárgyalásokat folytatott, hogy direktívákat kapjon a párt parlamenti működését illetően. Rádicsal is találkozott, aki teljes egészében jóváhagyta parlamenti beszédét.

A horvát köztársasági parasztpárt képviselői kijelentették, hogy ők mindig azt tartották a legtermészetesebbnek, ha a HRSS a radikálisokkal, mint a szerb nép többségének a képviselőivel egyeznek meg.

Tegnap délelőtt 11 órakor Rádics Pavle és Nikics felkeresték Trifunovics Markot és fél egy óráig tárgyaltak vele. A konferencia után a HRSS képviselői tartottak megbeszélést.

A két követ mandátuma.

A február 8-i választásokon Spalajkovic párisi és Nésics Lyuba prágai követet is megválasztották képviselővé. Miután Spalajkovic nem lesz külügyminiszter, le fog mondani mandátumáról és visszatér a párisi követség élére. Nésics Lyuba azonban még nem döntött, hogy a prágai követséget, vagy a mandátumot tartja-e meg.

Beogradból jelentik: A Slobodni Dom helyett megjelentetett „Hrvat”-ban közzétett két Rádics-levelet beogradi politikai körökben általános leltűnést kelt az abban foglalt merőben ellentétes megállapítások és nyilatkozatok miatt. Általános vélemény szerint a levelek nem járultak hozzá a helyzet tisztázásához.

A titokzatos látogató

Amikor huszévi börtönt viselt dologkerülő házasonni szeretne

Pajics Dusan novisadi lakos március 17-én meglátogatta Leticis Milicát azal, hogy Szkoplyéből jön és egy levelet hozott nővérétől. Pajics beszédéből azt vette ki Leticis Milica, hogy ez nem is ismeri nővérét, a levél közönséges hamisítvány. Leticis Milica ezért a rendőrségen feljelentette Pajics Dusan, akit őrizetbe vettek. A rendőrségen megállapították, hogy Pajics már husz esztendő tőlött el különböző börtönökben, különféle büncselekmények miatt. Pajics a rendőrségen azt vallotta, hogy ezuttal nem akart a büntetőtörvénykönyvbe ütköző cselekményt elkövetni, mindössze meg akart ismerkedni Leticis Milicával. Hallotta ugyanis, hogy Leticis Milica gazdag özeveg asszony és feleségül akarta őt venni, miután nem ismerte és sehogy sem tudott vele megismerkedni, ezzel a hamis levéllel állított be Leticis Milicához.

A rendőrség azonban nem adott sok hitelt szavainak, hanem letartóztatta és átadta az ügyészségnek. A vizsgálóbíró által megindított vizsgálat lesz most hivatva világosságot deríteni Pajics Dusan titokzatos látogatása ügyében.

A belügyminiszter nem engedélyezte

a Vajdasági Magyar Irodalmi Társaság megalakulását

Majd egy évvel ezelőtt Szántó Róbert, a suboticei papköltő, mozgalmat indított meg a vajdasági magyar kultúra ápolására és egy magyar irodalmi társaság létesítésére. Az irodalmi társaság alapszabályait elkészítették és ezekben határozottan meg volt állapítva, hogy a Vajdasági Magyar Irodalmi Társaság a vajdasági magyar irodalom fejlesztésére és a jugoszláviai szláv irodalomnak a magyarság körében való népszerűsítésére, továbbá a szláv és magyar írók szellemi közeli kapcsolatának és kulturális együttműködésének a kiépítésére alakul meg és természetesen mindenféle politikai tevékenységtől távol áll. Az alapszabályokat már több mint egy fél évvel ezelőtt elküldötte Szántó Róbert jóváhagyás végett a belügyminiszteriumnak, amely végre döntött ebben az ügyben. Tegnap érkezett meg a suboticei polgármesteri hivatalba a belügyminiszteriumnak 3985/1925. számú rendelete, amely szerint a belügyminiszterium nem engedélyezi a Vajdasági Magyar Irodalmi Társaság megalakulását. A belügyminiszteri rendelet semmivel sem indokolja meg ezt a magyarságra nézve lesújtó és sajnos az egész országot egész különös kulturális felfogás címében feltüntetett döntést. Elképzelhetetlen, hogy ilyen körülmények között, amikor egy tisztára irodalmi jellegű, a magyar és a szláv kultúrát egyaránt szolgáló társaságnak a megalakítását sem engedi meg az elfogultság, a határtalan politikai rövidlátás, hogy miként képzelik azt, hogy politikai téren megtudják találni a maguk népe érdekeit tisztességesen védő magyar emberek a közlekedés útjait ahhoz a kormánytöbbséghez, melynek belügyminisztere a kulturális téren visszaveri a jószándékkal közlekedő magyar kezdeményezést.

Mi maradt meg Castiglioni óriási vagyonából

Magyarországi értékei közül csak a diópusztai ménest tartotta meg a lengyel kormány 5000 holdat lecsipett Castiglioni birtokából

A bécsi bankpiac koronázatlan királyairól, akiknek nimbuszát az osztrák gazdasági válság alaposan megtépázta, keveset beszélnek mostanában. Castiglioni Camillo ismét elutazott Bécsből és úgy értesülünk, hogy jelenleg Montecarlo-ban van, ahol az egyességgel kapcsolatos izgalmakat pihenni ki. Az utolsó napok folyamán ismét szó esett Castiglioni-ról, mégpedig sportkörökben beszéltek róla azzal a hírrel kapcsolatban, hogy a tulajdonához tartozó diópusztai ménest eladja és a vevő báró Rotschild Alfonz lenne. A diópusztai ménest az egyetlen érték, amellyel Castiglioni még Magyarország területén rendelkezik. Sokszámu vállalatát elszakította tőle a válság, de a hozzá közel eső körök azt állítják, hogy a ménestől semmiképpen sem szándékozik megszabadulni és megtartja magának.

Bécsi hírek szerint a Castiglioni-ház tovább folytatja az érdekeltségek likvidálását és előreláthatólag még azok a vállalatok is eladásra kerülnek, amelyek részvényei jelenleg Castiglioni Camillo birtokában vannak. Csak néhány vállalatról van már szó, amelyek között azonban állítólag nagyobb értéket nem igen lehet találni.

Felvetődik önkéntelenül az a kérdés, hogy mi marad meg a legendás Castiglioni-féle vagyonból. A beavatottak úgy tudják, hogy mindenesetre teljesen érintetlen Castiglioni hatalmas lengyelországi birtoka, amely eredetileg 14.000 holdat tett ki, azonban a lengyel kormány nem akarta átírni a birtokot Castiglioni nevére, hanem azt a feltételt szabta, hogy annak egy részét nincstelenek számára engedje át. Castiglioni eleget tett a lengyel kormány felhívásának és a megjelölt célra 5000 holdat engedett át, ami után a megmaradt részt zavartalanul a nevére telekönyvezték.

Sohasem készül el „az új novisadi hid”

Társadalmi akcióval kellene sürgetni a félig kész hid felszerelését

Az „új” novisadi hid, amely törvényes örököse a jégzajlás által másfél évvel ezelőtt elsodort pilótahidnak, ma már úgy áll a nép fantáziájában, mint az a bizonyos „Luca-szék”, amely bár sohasem készül el, állítólag mégis hamarabb lesz egyszer készen, mint Novisad új hidja. A radikális párt válság-mányának legutóbbi ülésén is szóvtették ezeket a ma már tarthatatlan állapotokat, s akkor

a legilletékesebb helyről nyert megállapítást, hogy a hid felszereléséhez szükséges másfél-millió dinárt egyáltalán elő sem irányozták az idei költségvetésben.

A novisadi sajtó ezzel az anomáliával kapcsolatosan már számtalan esetben hangsúlyozta a hid közgazdasági

jelentőségét, amely még a legkevésbé hozzáértő számára is megérthető, ha ismételt hangsúlyozzuk, hogy a Vajdaság és a Szerémség között ez volt az egyetlen hid, amelyen át gyalogos- és kocsiforgalmat bonyolítottak le. A Vajdaság egész közgazdasági élete mérhetetlen sok kárt szenved azon hanyagság és nemtörődömség miatt, amellyel illetékes helyen ezt az elsőrangú fontossággal bíró ügyet kezelik. Elsősorban az ipar és kereskedelem, de ezzel kapcsolatosan az egész vajdasági közönség súlyos sérelme ez az érthetetlen bánásmód, amely talán megváltozna akkor, ha elsősorban Novisad lakossága társadalmi akciót kezdeményezne a hid minél hamarabb történő felszerelése érdekében s ha ebbe belevonnák a Vojvodina lakosságát is.

Mennyit keresnek a novisadi részvénytársaságok?

A mérlegek szerint a múlt évben a részvénytársaságok 1—3 százalékot kerestek

A novisadi törvényszéki kerület területén működő részvénytársaságok évvégi mérlegeiket mindig beterjesztik a törvényszékhez, mint kereskedelmi bírósághoz. Ezen mérlegek szerint azonban nem valami kedvező a részvénytársaságok helyzete, mert a legtöbbje nagy deficitet vagy minimális hasznot 1—3 százalékot mutat ki. Érdekes, hogy ebben a nagy tökével rendelkező részvénytársaságok semmiben sem különböznek a kisebb társaságoktól. Többek között a novisadi „Sloboda

szálló” r. t. 1 millió dinár alaptőke mellett 16.000 dinár tiszta hasznot mutatott ki. Csak kevés olyan részvénytársaság van, amely 10—12 százalékos hasznot tüntet fel évi mérlegében.

Értesüléseink szerint a novisadi tartományi pénzügyigazgatóság elégedetlen a részvénytársaságok által kimutatott ilyen minimális haszonnal és közegeivel meg fogja majd vizsgáltatni, hogy a részvénytársaságok tényleges haszna azonos-e azzal a haszonnal, amit mérlegeik feltüntetnek.

Likvidálják a tanügyi inspektorátusokat

Kerületi tanügyi referensek kerülnek a tanügyi inspektorok helyébe

Az ország kerületi felosztásával időszerűvé vált mindazon intézmények likvidálása, melyek a megerendés megszüntetésével feloszlának. Ilyenek a tanügyi inspektorátusok, amelyek a kerületi felosztás keresztülvételével egyidejűleg megszüntetik működésüket. A kerületi felosztás és az eddigi megyeszékhelyek áthelyezése különféle okokból késik, a tanügyi intézmények likvidálása el azonban nem hárulnak leküzdhetetlen akadályok és így az ezzel járó munkálatokat a legtöbb helyütt már meg is kezdték. A tanügyi inspektorátusok ügykörét a kerületi főnökök (főispánok) mellett működő tanügyi referensekre ruházta a törvény, akiknek kinevezése nagyrészt már meg is történt. A beogradi kerület tanügyi referense, Mandrovity Milán eddigi becskeréki tanügyi inspektor lett. Mellette három kerületi tanfelügyelő fog működni. Egy az elemi iskolai oktatás, egy a középszkolai tanítás és egy a szakiskolai tanítás ellenőrzésére és mindhárom referensi tisztelet töltenek be a tanügyi referensnél. Ezenkívül

még kellő számban járási tanfelügyelők lesznek. Ugy a kerületi, mint a járási tanfelügyelők kinevezésére egy héttalú bizottság máris előterjesztést tett a közoktatásügyi miniszternek.

Mandrovity Milán, a beogradi kerület tanügyi referense, érdekes adatokat mondott el a tanfelügyelőségek új beosztásáról. Kijelentése szerint, a kerületi felosztással aktuálissá váló változtatások keresztülvételére máris megtörténtek az előterjesztések, sőt megkezdődött az egyes járási átvétele és átadása is. Így például ma fejezték be a szmederovói kerületbe eső négy alsóbbrendű járási tanfelügyelőségeinek likvidálását.

Hasonlóképpen átvették — mondotta Mandrovity — tanügyi referens — a szomszédos kerületektől a beogradi kerületbe eső járásokat, illetve a területükön lévő tanfelügyelőségeket. Ennek elkészítésével a szarakanizsai, molli, szentái, sztaribecseji és titeli tanfelügyelőség likvidálása a suboticei, illetve novisadi tanügyi inspektorátus által történt meg.

A zarándokok óriási tömege Rómában

A pápa a titkos konzisztórium hétfői ülésén a szentévi zarándokokról beszélt

Rómából jelentik: A titkos konzisztórium hétfői ülésén a pápa hosszabb beszédet mondott. Kijelentette, hogy mellőzi mindazokat a szomorúságokat, amelyeket a katolikusokkal szemben elkövetett igazságtalanságok és üldözések okoznak. Örömmel említette meg, hogy a zarándokok egyre nagyobb számban érkeznek Rómába a világ minden részéből. Különösen kedves szívének, hogy a zarándokok között nemcsak gazdag emberek, de talán még nagyobb számban szegény emberek vannak, akik nagy áldozat-

készséggel vállalják magukra a római utazás költségeit.

A pápa ezután egy másik örömdetes eseményről emlékezett meg, amelynek nagy jelentőséget tulajdonít. Ez a niceai — az első ökumeniai — konzilium tizenhatodik centennáriuma. Ezen a konziliumon több mint 300 keleti püspök védte Jézus istenségét a hittagadók ellen. Bejelentette, hogy már intézkedett abban az irányban, hogy ezt a nevezetes évfordulót, különösen Rómában, méltó módon megünnepezzék és ezzel megkoronázzák azokat az ünnepeket, amelyeket a múlt év végén tartottak a lateráni bazilika felszentelésének 16. centennáriuma alkalmából. Végül bejelentette, hogy Eustachio Hundain y Esteban szevillai érseket és Vincenzo Casanova Marzol granadai érseket bibornokká nevezte ki.

A „Szinházi Élet”

LIPKOVICS vagy KARDOS felülbélyegzéssel má tól kezdve 14 dinár

Kapható minden tőzsdében és árusnál

Minden mulandó, vagy miért szűnik meg a Népszövetség?

A háború óta a nemzetek állandóan azon fáradoznak, hogy egy közös nemzetközi testületet létesítsenek, amely a háború veszélyét elhárítaná és a népek vitás kérdéseit felett bírálatot mondana s az ellentéteket elsimítaná. Amely szép az eszme éppen oly sok nehézségbe ütközik s az érdekében kifejtett propaganda már csak egy közhasználati frázissá vált, amelynek azonban nincs valódi tartalma s értéke. Anglia legutóbbi genfi állásfoglalása a népszövetség csendes kumulását jelenti.

Veszélyben a nagyhatalmak fölénye

Ha a nagyhatalmak elismernék a nemzetközi közös ítélőbizottságot nevezünk azt akár Népszövetségnek, akár mint az angol szerető nemzetek ligájának, úgy megszűnnék a francia és angol fölény, mert egy nemzetközi hatalmasabb hadsereg ellenőrzését kellene elviselni, ami pedig az eddigi föhatalom megszűnését jelentené.

Az ellenőrzés ellen elsősorban Anglia tiltakozik, amely gyarmatai megtartása és kiaknázásában követett eljárást nem hajlandó nemzetközi bíróság ítélete alá bocsátani, ahol a gyarmatoknak is volnának képviselői.

Azonkívül módjukban állana az államok népszövetségi képviselőjének egy bármilyen állam ellen szövetkezni, ami pedig a másik állam kárára lehet, sőt hatalmát teljesen meg is törhetné.

A veszély, melyet egy nemzetközi bíróság felállítását jelentene, elsősorban Angliát érintené, amikor a népszövetség egyik intézménye a nemzetközi törvény előkészítő bizottság kimondja, hogy a „tenger közös dolog (res communis), amelyet minden nemzet szabadon használhat s ha ebben akadályozva volna, úgy kötelességük a többi nemzeteknek ebbeli jogát mindenképpen érvényre juttatni.”

A francia külügyminiszter pedig csak akkor tartja szükségesnek és jónak a népszövetséget, ha a francia érdekeket szolgálja.

Igy a népszövetség a vizsály elkerülését és kiegyenlítését teljesíteni nem tudja s azért feleslegessé vált. Hiszen kellő tekintélyt sem tud tartani, mivel fegyveres hatalma még most sincs, mellyel határozatainak érvényt szerezhetne. A nemzetközi katonaság felállítását pedig sok nehézségbe ütközik.

Hogyan keletkezett a népszövetségi gondolat

A háború után Franciaország és Anglia sürgették, mert oly kimerülteknek tudták magukat, hogy egy esetleges támadó háborút nem bírtak volna ki. Tisztában voltak azzal is, hogy egy újabb támadó háború esetében pl. ha Anglia megtámadná, ez az angol ipar teljes tönkretételét jelentené.

Gyengének érezték magukat a kis nemzetek, amelyek az ujonnan szerzett területeket csakis egy nemzetközi intézőbizottság rendelkezései alapján remélték megtarthatni. Lengyelország pedig csakis így ringathatta magát abban a reményben, hogy új hatalmát megtarthatja, mert nem volt még elégséges hadereje és jól megszervezett állami élete.

Igy fejt ki egy angol politikus Hilary Belloc a népszövetség eszméjének keletkezését és bukását, amelyet gyengéssé hozott létre s a nemzetek fokozatos erősödése már a meghalásra ítélte. (i. r.)

10 dinárért

kapható a KARDOS felülbélyegzésű az Aller Családi Répeslap minden tőzsdében s elárusítónál. 550-2-3

Schwarzlose Parfüm

30 illatban dekánként 12 dinárért kapható HELLER PARFUMERIE Novisad, Duna-utca 22. 508-4-30

HIREK

— **Egyházi hírek.** Kovács József tavankuti káplánt Supljákra, Stoffner Márton zsedniki káplánt Tavankutra, Gärtner Mihály ujmisést Zsednikre, Farkas János káplánt pedig, ki eddig szabadságon volt, Martonosra helyezte az egyházi hatóság. Égi Lőrincet a kalocsai érseki hatóság Csávolgyra helyezte káplánnak.

— **A kath. olvasó és gazdakör** folyó hó 13-án, husvét másnapján a Szloboda nagytermében színelőadást rendez. Szinre kerül Folinus Aurél: „Szeget-szeggel” című darabja. A műkedvelő gárda már szorgalmasan folytatja a próbákat és minden remény meg van ahhoz, hogy az előadás fényesen fog sikerülni.

— **A kamenicai helyihajó meretrendje.** A Guttman és Frank-cég április 4-én megindítja a „Labud” nevű helyihajóját Novisad—Kamenica közti forgalomban. A hajó Novisadról 5.30, 6.30, 9, 11, 13, 15, 17 és 18.30-kor, Kamenicáról pedig 6, 7.15, 9.30, 11.30, 14, 16, 18 és 19 órákor indul. A hajó Novisadon a Zadružna Banka kikötőjénél áll meg, Kamenicán pedig a Riparia előtt.

— **Az első héber egyetem megnyitása.** Április elsején impozáns ünnepségek keretében nyílt meg Jeruzsálemben az első héber egyetem. A megnyitó ünnepélyen ugyiszólván az összes európai kulturális intézmények képviselői megjelentek. Az első héber egyetem megnyitását az egész világ zsidósága méltó keretek között ünnepelte meg. Novisadon szerdán délután hat órákor ünnepélyes istentiszteletet tartottak a zsidótemplomban, este fél kilenc órákor pedig az lvria zsidó ifjúsági egyesület tartott díszelőadást.

— **A „Lövölde” vendéglőjének bérletét** kedden délután adták ki a beérkezeti irásbeli ajánlatok alapján a pétervári sörfőzde részvénytársaságnak évi 63.000 dinár bérért.

— **Fizetésektelenség Futakon.** Rakics Gyoka sztarifutaki kereskedő csődönkívüli kényszerű megindítása iránt adott be kérvényt a novisadi törvényszékhez. Hitelezőinek 40 százalékos kiegyezést ajánl és az összeget hat hónap alatt fizetné. Rakics aktívái 42.652, passzívái pedig 64.398 dinárt tesznek ki.

— **A győri választás.** A vasárnap és hétfőn megtartott győri választáson három jelölt küzdött a mandátumért: Németh Károly (kormánypárt), Bárczy Dezső (tájtvédő) és Vámbéri Rusztem (ellenzéki blokk). A leadott 4408 szavazatból Bárczy Dezsőre 1525, Németh Károlyra 1428 és Vámbéri Rusztemre 1335 esett. Így Bárczy Dezső és Németh Károly között pótválasztásra került a sor.

Piaci árak április 1-én:

Vágómarha la	10.—11.—
Borjú	14.—15.—
Sertés	14.—15.50
Bárány	12.—13.50
Malac párja	600.—700.—
Hal	20.—25.—
Hal, apró	12.—15.—
Hizott lud	25.—27.—
Csirke	65.—70.—
Tojás	—90.—1.—
Muhar széna	1.—
Szalma	—30.—40

— **Ki az igazi Coty.** Coty a világszerte ismert párisi illatszergyáros, akinek családi neve Spoutome Ferenc és csak gyártmányainak védjegye „Coty”, beperelte Ernest Coty volt textilgyári utazót, aki Párisban nemrég illatszergyárt alapított. A Coty családdal és védjegybitorlással vádolja a volt textilgyári utazót és az elsőfokú bíróság helyt is adott keresetének és 6 havi fogságra ítélte Ernest Coty-t. Felebbezés folytán másodfokú bíróság elé került az ügy és a tárgyaláson mind a két Coty megjelent. A világszerte ismert Coty: egy idősebb ur és a hamsítós Coty egy mozgékony, kicsiny fiatalember. A bíróság kérdéseire Ernest Coty eladta, hogy édesapja, nagyapja és úkapja egyformán a Coty nevet viselték. Az illatszerkészítéshez nem sokat ért, de gyárában dolgozik

„Meine Herren” a francia kamarában

„Nem akarjuk, hogy Elzász-Lotharingiát elfranciásítsák” — **A francia tisztviselők köteleztesen a német nyelv elsajátítására** — **Egy kommunista képviselő németnyelvű beszéde a francia kamarában**

(Páris.) A március végi ülészakon, különös, eddig példa nélkül álló dolog történt a francia parlamentben. Még pedig az, hogy egy elzászi képviselő német nyelvű beszédet tartott abban a teremben, ahol még eddig csak francia szó hangzott el.

A dolog a következőképpen folyt le: Az ülés a vége felé járt már, amikor a szóban forgó elzászi képviselő: Huber kommunista főlemelkedett helyéről és a szónoki emelvény felé haladt. Huber igazi népgyűlési alak, bozontos haja a homlokára csapzik, ajkai vastagok, a szeméi mindég vadul forognak.

— Nem tudok franciául — veti oda hanyagul rossz franciasággal — ezért anyanyelvemen fogok beszélni.

Maga az elnök is annyira meglepődött e kijelentés hallatára, hogy szót sem tudott szólni. A következő pillanatban Huber már belefogott a beszédébe:

— Meine Herren, ich behaupte dass... A francia képviselőház ritkán szokott nyugodni lenni. A képviselők sürűn szólnak közbe, eléggé hangosan diskurálnak egymás között és a terem majdnem mindig — „hullámos”. (Ez a francia gyorsírók mesterszava arra, amit a magyar parlamenti gyorsírók úgy fejeznek ki, hogy: mozgás.)

Ez a két szó. — Meine Herren — azonban olyan temetői csendet varázsol a terembe, hogy a légy repülését is meg lehetett hallani.

Meine Herren a francia képviselőházban!... Ott beszéltek németül, ahol ez a legsúlyosabb inzultusnak számított, ha valakinek azt vágják az arcába, hogy német. S most németül beszélnek azon a szószéken, ahonnan Gambetta, Clemenceau, Barres és a többi nagy hazafi szólott a francia parlamenten keresztül a francia nemzethez.

S miatt a megdöbbenés mozdulatlansága: ült az emberekben, Huber rendületlenül tovább folytatta beszédét. Dörögve kiáltotta egyik frázisát a másik után és hol az elzászi képviselőkhöz fordult, hol a kommunistákhoz. Az elzászi képviselők persze megértették

egy Guerlainé nevű kiváló szakember. Hogy pedig gyártmányai milyen minőségűek — mondotta Coty, — arról meggyőzhetem a bíróságot is és ezzel akitáskájából hat kis parfümös üveget vett ki és néhány pillanat alatt a tárgyalóterem telve volt a leginomabb illatokkal. Ha az Ön szakembere Guerlainé, akkor miért nem ezen a néven nyitott Ön illatszerüzletet? — kérdezte gunyosan az igazi Coty, — aki nem csupán illatszergyáros és a Figaro című nagy francia napilap tulajdonosa, hanem politikai szerepet játszó férfi is. Erre a kérdésre nem adott választ Ernest Coty, viszont a védő lendületes szavakban fejtette ki a vádlott ártatlanságát és követelte azt a jogot, hogy Ernest Coty továbbra is viselhesse apjának, nagyapjának és úkapjának becsületese nevét. A bíróság egyelőre nem hozott ítéletet, mert több szakértőt fog meghallgatni.

— **A gazdag koldus.** A genovai rendőrség a napokban letartóztatott egy Timooeo Odino nevű hatvanhárom esztendősbert, aki negyven esztendőse emeert, aki negyven esztendeje munka nélkül élt és koldulásból tartotta fenn magát. Odinot minden idegen ismerte. Nagy előszeretettel kereste fel azokat a helyeket, ahol külföldi fordult meg és állandó vendége volt a kikötőnek az óceánjárók megérkezése idején. Az üzlete nagyon jól jövedelmezhetett, mert mikor a rendőrség elfogatása után házkutatást tartott nála, elsősorban egész csinos kerek összeget, kétszázezer lírát, talált a lakásán. Ezenkívül nyomára jöttek, hogy több bankban van rendes és alaposan ellátott folyószámlája, genovai házában pedig egy külvárosban villája is van, amiből kiderül, hogy érteni kell a mesterséget, s a mester jó és bőséges megélhetést talál minden szakmában.

a honi idiomát és itt-ott helyeselt nek. A francia kommunisták azonban szót sem értettek az elzászi elvtárs frázisaiból, mindamellett sürűn kiáltották közbe: Bravo, nagyon jó!

Némelykor akkor kiáltottak közbe, amikor semmi értelme sem volt a helyeslésnek. A szónokot ez nem zavarta, beszélt tovább. A teremben levő képviselők természetesen egyetlen szavát nem értették. A fülükben csak ez a két szó csengett — Meine Herren... Valahányszor kiejtette ezt a két szót, — a szónok elég gyakran élt vele — a franciák egymásra néztek összeszorították az ajkukat.

— Nem akarjuk, hogy Elzász-Lotharingiát elfranciásítsák — kiáltott torkaszakadtából Hubert. — Nem akarunk franciául tanulni, nekünk jó a magunk nyelve is.

Franciául nem akarunk tanulni, de azt megkövetelik, hogy az Elzász-Lotharingiába helyezett francia tisztviselők németül tanuljanak meg.

— Minden francia tisztviselő — indítványozta Huber, — akit hozzánk helyeznek, arra köteleztessek, hogy hat hónapon belül tanulja meg nyelvünket, ha erre nem képes, hívják vissza.

Harmincöt percig volt a szószéken az elzászi kommunista. Amikor a helyre ment, a kommunisták zajosan megtapsolták. A zaj elülése után, Painlevé elnök szólalt fel:

— Huber képviselő ur átadta nekem az imént elmondott beszéde francia fordítását: Azt mondotta nekem, hogy ő csak elzászi dialektusban tud beszélni s ezért kénytelen volt lefordítani a beszédét. Ezt a beszédet a jegyző ur most fel fogja olvasni és a naplóban csak a francia szöveg fog szerepelni.

Spinasse jegyző valóban felolvasta Huber beszédét francia nyelven. A felolvasás után ismét az elnök vette át a szót.

Az volt az érzésem, hogy meg kellett adnom Huber képviselő urnak a szót, aki csak az anyanyelvét beszéli. Azt hiszem, úgy cselekedtem, mint ahogy a francia kamara elnökének cselekednie kellett.

— **A cionisták Jeruzsálemben.** Balfour látogatása Jeruzsálemben felháztította egész Palesztina lakosságát. Miután attól féltek, hogy ez a látogatás esetleg a zsidó birodalom végleges megalakítását jelenti, az arabok, mohamedánok és keresztények egy-együlve egy nagy sztrájkot készítettek elő. Minden üzlet be van zárva. Az utcákon egynéhány járókelőn kívül csak katonákat lehet látni. Kairóból egy egész lovas divíziót küldtek Jeruzsálemba, a rend fenntartására és Balfour megvédésére. A zsidó egyetem felállítására annyira felkorbácsolta a kedélyeket, hogy az arabok között propaganda indult meg és többé semmiféle területet nem akarnak a cionistáknak eladni. Jeruzsálemben különben az összes felekezeteknek ugymint a görögkeletieknek, a katolikusoknak (jezsuiták iskolái) és örményeknek is vannak nagy tudományos intézeteik. A katonaság eddig minden zavargást elnyomott.

Színház

Dollárpapa

(Gábor Andor négyfelvonásos vigjátéka. Bemutatják Husvét vasárnapján a novisadi műkedvelők)

A novisadi magyar műkedvelők eddig is jelentőségteljes sikerrel igyekeztek pótolni a politika ezer szempontja által működésében meggátolt magyar színészetet, de az eddigi eredmények értékét és sikereit messze felülmulni igéri az az előadás, amelyet Husvét vasárnapján fognak bemutatni a Szloboda-szálló dísztermében a novisadi magyar műkedvelők. A kitűnő novisadi amatőr-rendezőnek, Nagyfejeő Endrének sikerült az előadásra megnyerni a

legkülönbözőbb kulturális és társadalmi egyesületek legjobb műkedvelőit, úgy, hogy a valamikor ünnevelt pesti szinpadiró, Gábor Andor legszellemesebb vigjátéka, a „Dollárpapa” valóban ünnepi szereposztásban fogja szórakoztatni a novisadi premiér közönséget. Gábor Andor „pénzkomédiának” nevezi ezt a darabot, amelynek nyolc évvel ezelőtti pesti bemutatóján három órán keresztül szinte szünet nélkül kacagott a Magyar Színház fásult, de feltétlenül disztíngvált izlésű premierközönsége. A bemutató erőpróbája egyben ünnepi eseménye lesz a novisadi magyar műkedvelő színésznek, melynek kipróbáltan legjobb erőt fogják biztosítani ennek a színparkozón szellemes, ötletekben kifogyhatatlan és helyzetkomikumokban gazdag darabnak sikerét. A nagyszerűnek ígérkező darab, amelyből már hetek óta folynak a próbák, a következő szereposztásban kerül színre:

Koltay János tanár	Kovács Mihály
Koltainé, a felesége	Horváth Böske
Gizi	Klipel Ida
Kató	Koltaiék leányai
Dr. Szekeres Jenő ügyvéd	Kovács Juci
Gizi jegyese	Paszt Ernő
Hoffmann Tamás	
Koltayék rokona	Diener Gyula
Kercseligetly Albin főispán	Schall Ignáz
Iván a fia	Redoszavlyevics Lali
Bottlik a takarékgazdátja	Szkicsák L.
Brenner a szövetkezet igazgatója	Szimics Lali
Rosenthal orvos	Feidl József
Csarada közjegyző	Topay Imre
Szenkár a segédje	Árva Keresztély
Hrabovszky polgármester	Hrabovszky Antal
Szalvecz rendőrkapitány	Dobsinszky Jenő
Rozál, Koltayék cselédje	Herbszt Juliska
Czili, szobalány	Winterfeld Böske
Róth ur fűszeres	Reichenberg Pál
Pénzbeszedő	Gottwald Rajmund
Fűszeres segéd	Küppei János
Hrabovszkyné	Szűcs Manczi
Csaradáné	Szakáll Mariska
1 pincér	Klippel János
2	Reichenberg Pál

NEVESSÜNK

De prolibus in schola

— Tréfás apróságok az iskolából —
A szekszárdi népiskolában vizitet tartott egyik iskolászeki tag. — A gyerekek a juhokról olvastak. — „Mondjátok meg mi az, amikor sok juh, sok birka van együtt?” — „Nyáj!” — „Hátha sok ökör van együtt?” — „Csorda!” — „Jól van!” — De hát, ha sok ló van együtt?” — „Vasár!”

„Laci! Ki teremtette a világot?”
— „A világot a jó Isten teremtette, csak Amerikát nem, mert azt Kolombus Kristóf ur teremtette!”... Hehehe!...
„Ugyan!... Feri! mondd meg neki, hogy ki volt Kolombus?” — „Tojást hozott Amerikából Európába!”

„Mondd meg Gyuri, mi a lekvárnak a magyar neve?” — „Izi!” — „Jól van. Hát milyen ize van a te anyádnak?” — „Szíva ize van az édes anyámnak!”

„Mondd meg Gyuri, mi a lekvárnak a magyar neve?” — „Izi!” — „Jól van. Hát milyen ize van a te anyádnak?” — „Szíva ize van az édes anyámnak!”

„Mondd meg Gyuri, mi a lekvárnak a magyar neve?” — „Izi!” — „Jól van. Hát milyen ize van a te anyádnak?” — „Szíva ize van az édes anyámnak!”

„Mondd meg Gyuri, mi a lekvárnak a magyar neve?” — „Izi!” — „Jól van. Hát milyen ize van a te anyádnak?” — „Szíva ize van az édes anyámnak!”

Jósi! Olvasd föl a számokat! — „1. 2. 3. 4. 5. 6.” — „Folytasd tovább

Pistal! — „7. 8. 9. 10. alsó, fölso, király, dísznó!”

„Ki volt az első ember, Jani?” — „Vorácsek!”

„Hova beszélés!” — „Hát kérem tanító ur, — a mi ucánkban van egy kis botos; ott ki van pingálva a tábláján: Adám, ezelőtt Vorácsek!”

„Hát akkor Vorácsek volt az első ember!”

„Gábris! Hány fia volt az első emberpárnak?”

„Kettő!” — „Ugy mint?” — „Ugy, mint nálunk!”

„Itt van Csötönyi Ferkó?” — Muki „Nincs itt kérem!” — „Megint más helyett beszélés.”

Nem mondtam már százszor, hogy csak az beszéljen, akit kérdeztek!”

Ubique.

Sport

Kričkov egy éves kizárását a 11. paragrafus értelmében az alszövetség is helyben hagyta és így a neves játékos téltenszere lesz kárhóztatva.

Vége 14 napos huzavona után leigazolta az Alszövetség a volt NTK játékosokat a NAK részére.

Iljja a NAK-ba átlépett Vojvodina-játékos kivételesen minden barátságos mérkőzésre játszási engedélyt kapott.

Tőzsde

A dinár árfolyamai

Bécs 1140.— Prága 54.50
Budapest 1165.— Trieszt 39.—

Április 1	ZÜRICH zárlat	BEOGRAD zárlat	ZAGREB zárlat
Beograd	8.40	—	—
Zürich	—	1197.50	1199.—
Newyork	518.75	62.025	62.50
London	24.785	296.25	297.75
Páris	27.25	328.50	328.—
Milano	21.42	256.—	256.75
Prága	15.40	184.20	184.75
Berlin	—	1490.—	—
Budapest	0.00722	0.0862	—
Brüsszel	26.50	—	—
Bécs	—	0.0875	0.0874
Bukarest	2.45	28.25	—
Amsterdam	—	—	2495.—
Szofija	—	—	—
Stockholm	—	—	—
Szaloni	—	103.—	—
Kábel	—	—	—

Newyorki tőzsde

1925 április 1, 10 óra

Beograd	162.—	Prága	296.50
London	477.1/8	Berlin	2380.—
Páris	523.—	Bécs	14.—
Milano	412.50	Budapest	14.—
Zürich	1928.50	Bukarest	46.50

Beogradi tőzsde

1925 április 1, 17 óra

Bécs	0.0876	London	—
Prága	184.50	Zürich	1190.—
Milano	257.—	Newyork	62.10
Páris	328.—		

Novisadi terménytőzsde

1925 április 1. (Hivatalos jegyzések)

Buza	
bácskai 77-78, 2% kötés	460, 200 mm
Tengeri	
bácskai kötés	162.50, 800 mm
Buzaliszt	
bácskai nullás komb.kötés	660, 100 mm
bácskai nullás bázis kötés	660, 100 mm
bácskai 6. kenyérl. kötés	500, 100 mm
Irányzat: lanyha	

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalata

Apró hirdetések.

FŐZNI TUDÓ minden leány felvétetik.
Cím megtudható e lap kiadóhivatalában.

HIRDETÉSEK

ELADÓ egy márvány moszószekrény, fehér konyhaberendezés, valamint különféle butorok.
Laza Kosičeva ul. 6. (Széchenyi u.) az előnyomdában. 531-1

Rőfős kereskedő-segéd,

aki perfekt beszéli a szerb, magyar és német nyelvet,
állást keres.

Cím a „Délbácska” kiadóhivatalában.

FŐJT NOVI SAD,

Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.
Viszont eladók forduljanak bizalommal cégemhez

Egy jó munkás

Borbély-segéd

és egy szolid

Manikürös leány

azonnal felvétetik

Ábrahám Ignác

fodrászműtermében, Futaki-ut.
551-1-1

GUMIKÖPENYEK! MUNKAKÖPENYEK, FÉRFI ÉS FIU RUHÁK

készen és mérték szerint nagy választékban
LEGOLCSÓBB ÁRAK! — SZOLID KISZOLGÁLÁS! 502-4-8

WEINFELD VILMOS, NOVISAD, JEVREJSKA ULICA 3.

HalvacSORA lesz 1. hó 2-án, Lovački Dom vendéglőben.

Futaki ut 132. szám alatt. Külön tambura zenekar.

Féláru utazás Budapestre, úgy jugoszláv, mint magyar vasutakon

A budapesti Nemzetközi Árumintakiállítás 1925. ápr. 18-tól ápr. 27-ig tart. E kiállításon jugoszláv áruk is kiállíthatók.

A vásárra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes SHS. utlevéllel kell rendelkezniük. Magyar vizum beszerzése azonban nem szükséges. Kivánatra olcsó lakás biztosított. Kinek illő lakásra szüksége van, az küldje be a vásárigazolvány lakásszelvényét az Idegenforgalmi Hivatalhoz — Harisbazar 1. —

Vásári igazolvány felmutatásával 50% kedvezmény adatik gyors- és személyvonatokon, nemkülönben hajón, olyként, hogy a teljes áru menetjegy felhasználásával a visszautazás a jugoszláv és magyar vasutakon és a DDSG. hajóján ingyen lehetséges. A menetjegy és vásári igazolvány elutazás előtt okvetlenül lebejegyeltetendő az indulóállomáson és megőrzendő.

Vizumnélküli beutazás és utazási díjkedvezmények csak a vásári igazolványok birtokosait illetik 1925. ápr. 13-tól ápr. 30-ig.

Vásárigazolványok (ára 80 dinár) kaphatók lesznek az összes SHS. kereskedelmi és iparkamaráknál, a kereskedelmi testületeknél, továbbá Novisad: Kereskedelmi kamara, Agrár és kereskedelmi bank, Jugoszláv bank, Agrária szövetség, Central Kreditni Zavod.

Veliki Becekerek: Bánati kereskedelmi kamara, Takarékpénztár.

Novivrbas: Országos Hitelbank R. T.

Veliki Kikinda: Központi Takarékpénztár.

Versec: Takarékpénztár.

Kula: Országos Hitelbank.

Crvenka: „ „ „

Odžaci: „ „ „

Horgos: „ „ „

Batina: „ „ „

Sombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Szerb bank.

Senta: Central Kreditni Zavod.

Belgrádban: Kereskedelmi és iparkamaráknál, utazási irodákban, Jad-

ransko-Podunavsko Banknál, a Jugoslav Banknál, a m. kir. követség utlevél-

osztályán és a belgrádi m. kir. kereskedelmi megbízottnál (Dr. Szilágyi,

Strahinica 43-a. Tel. 20-23.) 496-4-0

BUTOR tömör keményfa, elsőrangú gyártmány.

Versenyen kívüli árak: Nagyban s kicsinyben.

Teljes hálószoba berendezés la keményfából 4400.- D-től feljebb

„ ebédlő „ „ divatos 12.000.- „ „

„ konyhaberendezés fehérén lakkozott 1950.- „ „

Nagy választék minden fajta butorokban. 188

„DOMUS“ butorgyári BERNAT PESING

MITROVICA lerakat NOVI SAD

Planička u. 9-11. sz. Željeznička utca 105-107.

ESTI KURIR

BUDAPESTI ESTILAP

Főszerkesztő:

RASSAY KÁROLY

A liberális polgárság legkedveltebb és legelterjedtebb napilapja

Érdekes tudósítások a legjobb magyar újságírók tollából

Szuboticáról a hajnali vonatokkal továbbítjuk és így jugoszláviában

már a délelőtti órákban mindenütt kapható

Egyes szám ára

4 dinár, kedden 5 dinár

Negyedévi előfizetési ár: 240.— dinár, félévre 450.— dinár, egész évre 800.— dinár

Kapható mindenütt!

Mutatványszámokat ingyen küld a jugoszlávi vezérképviselő

LITERARIA

könyv- és hírlapterjesztő vállalat

HEUMANN MÓR, SUBOTICA

Jelačićeva ulica 1. — Postafiók 76. sz.

Novisadi képviselet:

Bácsmegeyi Napló novisadi

fiókkiadóhivatala Wilson tér 7

Novisadi Athletikai Klub

az új sporttelepén levő

Büffé bérletét

kiadja. Feltételek Nagyfejő Endre egyesületi titkárnál (Jevrejska 9.) megtudhatók. Ajánlatok 1925. április hó 6-án déli 12 óráig zárt borítékban ugyanott adandók le.

Eladó ház

2 szoba, 1 konyha és megfelelő mellékkeliségekkel. A lakás megegyezés útján átvehető. Bővebbet: Vörösmartijeva (Bethlen) ulica 7. szám. 505-2-2

Mérvnökök és építészek részére alkalmas

Másoló(copier)ráma

70x90 cm. nagyságban, vastag fiils betéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Összecukható kertiszékek

kaphatók és egyéb polgári butorok

Lenkey asztalosnál, Novisad

Ušpenszka u. 12. szám.

558-1-8

Tavaszi ujdonságok!

SZÖVET, köpeny, kosztüm és ruhához, **SELYEM**, kabát és ruhához, valamint az összes ujdonságok megérkeztek.

Petrović i Drugovi

rőfős divatruházában a „Kék csillag”-hoz Novisad, Kralja Aleksandra ulica 8.

Gyapjuszövet különlegességi üzlet - Wiegenfeld Jasa Jenő - Novisad, Kralja Petra u. 13.

Tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy nagykereskedésemet

Detail üzletté alakítottam át.

442-5-8

Nagy választékban raktáron tartom a legdivatosabb és legfinomabb posztót s gyapjuszöveteket. — Ezenkívül viszontelárusítók, szabónők s Nagyban és kicsinyben! szabók részére raktáron tartok mindenféle bélés árut.

Nyomatott: Farkas és Durbcek könyvnyomdájában Novisad, Željeznička (Petőfi) ulica 30. Telefon: 488.